

سوال های متن درس یازدهم - قافیه (فنون ۱)

۱- شعر چیست؟

۲- فواید وزن چیست؟

۳- چه عاملی از بایسته های شعر می باشد و بر بار موسیقایی آن می افزاید؟

۴- فایده قافیه چیست؟

۵- ردیف و قافیه را تعریف کنید.

۶- در اشعار زیر ردیف، قافیه و حروف قافیه را مشخص کنید.

به جهان خرّم از آنم که جهان خرّم ازوست عاشقم بر همه عالم که همه عالم ازوست

چنین داد پاسخ فریدون که تخت نماند به کس جاودانه نه بخت

۷- قواعد قافیه را نام ببرید.

۸- در قافیه‌های زیر قواعد قافیه را مشخص کنید.

رعنا - ما / او - خو / حزین - همین / نکاشت - برنداشت / پرست - دست

۹- حروف الحاقی چیست؟ با ذکر مثال.

۱۰- انواع حروف الحاقی را نام ببرید.

۱۱- مراحل مشخص کردن قافیه چیست؟

۱۲- قدما آخرین حرف اصلی قافیه را چه می نامیدند؟

۱۳- انواع قافیه را نام ببرید. با ذکر مثال

۱۴- حروف قافیه از نظر شکل نوشتاری چگونه باید باشد؟

۱۵- قافیه کردن کدام واژه ها درست نیست؟

۱۶- قافیه در شعر نو چگونه است؟

پاسخ نامه سوال های متن - درس یازدهم (فنون ۱)

- ۱- شعر سخنی است خیال انگیز، موزون، سرشار از عاطفه و احساس
- ۲- زیبایی بخشی / اثرگذاری بیشتر
- ۳- قافیه
- ۴- افزایش زیبایی شعر / گوش نوازی
- ۵- ردیف: کلمه یا کلماتی که بعد از قافیه عیناً (از نظر لفظ و معنی) تکرار می شود. مثل است و است
- قافیه: واژه هایی است که حرف یا حروف آخر آنها مشترک باشد. مثل خوابید و تابید
- ۶- ردیف: ازوست حروف قافیه: -م / ردیف - حروف قافیه: -خت
- ۷- قاعده ۱: مصوت های بلند ا و ی آخرین حرف اصلی قافیه باشند مثل **ما** و **تا** / **بو** و **سو** / **سی** و **می**
- قاعده ۲: مصوّت + صامت (+ صامت) **برین** و **همین**
- ۸- ۱ قاعده ۱ / **و** قاعده ۱ / **ین** قاعده ۲ / **اشت** قاعده ۲ / **-ست** قاعده ۲
- ۹- به آخر حرف با حروف قافیه ممکن است یک یا چند حرف الحاق شوند که رعایت آنها لازم است
- تنهایی ۱ حرف اصلی قافیه (قاعده ۱) / یی حروف الحاقی
- ۱۰- شناسه ها / ضمائر متصل / پسوندها / مخفّف زمان حال بودن (-م، ی، یم، ید، -ند) / ی آخر بعضی واژه های مختوم به **ا** و **و** مثل **خدای جای موی بوی**
- ۱۱- پیدا کردن ردیف / یافتن قافیه / حروف الحاقی / حروف اصلی قافیه
- ۱۲- رویّ
- ۱۳- (۱) قافیه درونی: گاه در درون مصراع ها قافیه می آورند.
- مرده بُدم زنده شدم، گریه بدم خنده شدم دولت عشق آمد و من دولت پاینده شدم
- دیدۀ شیرست مرا جان **دلیر** است مرا زهرۀ شیرست مرا، زهرۀ تابنده شدم

(۲) قافیه پایانی یا ذوقافیتین: شعر ۲ قافیه پایانی دارد که قافیۀ اصلی در واژه‌های آخر مصراع هاست.

.....داغ و درد.....باغ و ورد.....

۱۴- شکل نوشتاری باید یکسان باشد.

۱۵- قافیه کردن حضيض، لذیذ، و غلیظ با مشک بیز و خیز درست نیست.

۱۶- شاعر خود را اسیر قافیه نمی سازد. در هر بخش سروده دو یا چند مصراع قافیه‌دار به کار گرفته می شود.